

جداسازی و فراوانی اشریشیاکلی O157:H7 از مزارع پرورش شترمرغ استان لرستان با استفاده از روش کشت و واکنش زنجیره‌ای پلی‌مراز چندگانه

سپیده اسدی^۱، نعمت شمس^{۲*}، سیدمحمد نایب‌آقایی^۳

۱- کارشناسی ارشد ناپیوسته باکتری‌شناسی، گروه پاتوبیولوژی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران

۲- استادیار، گروه پاتوبیولوژی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران

۳- دانشجوی دکترای تخصصی میکروب‌شناسی، گروه پاتوبیولوژی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

تاریخ دریافت: ۹۵/۱۲/۵ تاریخ پذیرش: ۹۶/۳/۱

چکیده

اشریشیاکلی O157:H7 در سراسر دنیا به‌عنوان یک عامل مهم اسهال، کولیت خونریزی دهنده و سندروم اورمی همولیتیک شناخته شده است. مخزن اصلی و طبیعی اشریشیاکلی O157:H7 حیوانات اهلی و وحشی می‌باشند که باکتری را از طریق مدفوع خود در محیط منتشر می‌کنند. هدف این مطالعه جداسازی و تعیین شیوع اشریشیاکلی O157:H7 در نمونه‌های مدفوع مزارع پرورشی شترمرغ با استفاده از کشت و واکنش زنجیره‌ای پلی‌مراز چندگانه در استان لرستان بود. در این بررسی توصیفی-مقطعی در مجموع یکصد نمونه مدفوع شترمرغ طی ماه‌های فروردین تا خرداد سال ۱۳۹۴ جمع‌آوری گردید. ده گرم نمونه مدفوع به آب گوشت تریپتون‌سوی حاوی مکمل نوویوسین (TSB-n) اضافه گردید. جهت غربالگری، کلیه نمونه‌های غنی شده بر روی محیط انتخابی مکانیکی آگار سوربیتول‌دار حاوی مکمل سفکسیم و تلوریت پتاسیم (CT-SMAC) کشت داده شد. سپس کلیه جدایه‌های سوربیتول منفی اشریشیاکلی با استفاده از پرایمرهای اختصاصی با آزمون PCR چندگانه مورد ارزیابی قرار گرفتند. از یکصد نمونه مدفوع، بعد از غنی‌سازی و کشت در محیط انتخابی CT-SMAC، پرگنه‌های سوربیتول منفی از ۱۵ نمونه (۱۵ درصد) جدا گردید. در آزمون واکنش زنجیره‌ای پلی‌مراز چندگانه تنها ۴ جدایه (۴ درصد) به عنوان اشریشیاکلی O157:H7 شناسایی شدند. مطالعه حاضر اولین گزارش جداسازی و تشخیص اشریشیاکلی O157:H7 از نمونه‌های مدفوع شترمرغ در ایران می‌باشد. این بررسی اهمیت مدفوع شترمرغ را به عنوان مخزنی از اشریشیاکلی O157:H7 نشان می‌دهد.

کلمات کلیدی: جداسازی، شیوع، اشریشیاکلی O157:H7، شترمرغ، مدفوع

* نویسنده مسئول: نعمت شمس

آدرس: گروه پاتوبیولوژی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد-ایران. تلفن: ۰۶۶-۳۳۱۲۰۱۰۹

پست الکترونیک: nematshams1386@yahoo.com

مقدمه

اشریشیا کلی انتروهموراژیک O157:H7 به عنوان یکی از مهمترین عوامل اسهال خونی یا کولیت هموراژیک (HC) می باشد که در موارد حاد منجر به ایجاد سندرم اورمیک همولیتیک (HUS) و پورپورای ترومبوسیتوپنیک ترومبوتیک (TTP) و در نهایت مرگ می شود (۳، ۵، ۹، ۱۵، ۲۱). اشریشیا کلی O157:H7 با تولید شینگاتوکسین و از طریق موادغذایی آلوده به این باکتری بویژه گوشت نپخته و نیم پز و نیز شیر خام و غیر پاستوریزه در ایجاد بیماری های منتقل شونده توسط مواد غذایی نقش دارد (۱۷). از مهم ترین مواد غذایی که در همه گیری های مختلف احتمال آلودگی آن ها با باکتری اشریشیا کلی O157:H7 وجود دارد، می توان به همبرگر، گوشت چرخ کرده، شیر، ماست، پنیر، سبزیجات، آب میوه ها (به ویژه آب سیب)، جوانه ترپ و یونجه اشاره کرد (۲، ۴، ۸، ۲۳). باکتری فوق در تمامی نواحی جغرافیایی یافت می شود و از مواد غذایی مختلف جدا شده است ولی میزان جداسازی آن در مناطق مختلف بسیار متفاوت گزارش شده است. که این امر بسته به نوع ماده غذایی بررسی شده، فصل نمونه گیری و روش های جداسازی باکتری متفاوت بوده است. نشخوار کنندگان اصلی به ویژه گاو، گوسفند و بز اصلی ترین مخازن این باکتری محسوب می شوند اما این سویه از پرندگان اهلی و وحشی مانند: بوقلمون، پرندگان دریایی، پرندگان زینتی، مرغ نوروزی و سایر حیوانات نظیر اسب، سگ، گربه، خوک، آهو و شیر و نیز جدا گردیده است (۲۷، ۱۰، ۲۹).

جداسازی اشریشیا کلی O157:H7 از گونه های جانوری که هم به عنوان میزبانان واقعی یا صرفاً میزبانان اتفاقی عمل می نمایند، از نظر بهداشت محیط و مواد غذایی مهم و با اهمیت تلقی می شود. توسعه تجارت گوشت

ومواد پروتئینی با کیفیت از منابع جدید از جمله شترمرغ در دو دهه اخیر مورد توجه بسیاری از کشورها قرار گرفته و با توسعه تجارت این محصولات الگوهای جدید تغذیه ای در دنیا در حال شکل گیری است و در این راستا با افزایش تقاضا برای گوشت و محصولات جانبی شترمرغ، تولید، پرورش و تجارت شترمرغ در برخی از کشورها از جمله ایران مورد توجه قرار گرفته است. پرورش شترمرغ در ایران از اواسط دهه ۷۰ با واردات تعدادی تخم نطفه دار به کشور آغاز گردید. از آن زمان تاکنون پرورش این پرنده در کشور گسترش یافته است و اکنون در بیشتر استان ها مزارع پرورش شترمرغ دایر می باشد (۲۹). استان لرستان به لحاظ موقعیت جغرافیایی و اقلیمی یکی از مکان های مناسب جهت احداث مزارع پرورش شترمرغ می باشد. با توجه به پایین بودن دوز عفونی اشریشیا کلی O157:H7 (کمتر از ۵۰ تا ۱۰۰ باکتری) (۲۱) و اهمیت آن در بهداشت و سلامت انسان از یک طرف و نبود اطلاعات کافی در خصوص میزان آلودگی مزارع پرورشی شترمرغ استان به این باکتری از سوی دیگر، این مطالعه با هدف جداسازی و تعیین شیوع اشریشیا کلی O157:H7 از نمونه های مدفوع در سطح مزارع پرورشی شترمرغ استان لرستان انجام گردید.

مواد و روش کار

مطالعه حاضر به صورت توصیفی- مقطعی در بهار ۱۳۹۴ بر روی یکصد نمونه مدفوع شتر مرغ که به صورت تصادفی از سطح مزارع پرورشی جمع آوری گردید، انجام گرفت. نمونه ها در ظروف استریل جمع-آوری و در اسرع وقت در کنار یخ به آزمایشگاه میکروبی شناسی دانشکده دامپزشکی دانشگاه لرستان جهت انجام مراحل بعدی انتقال داده شدند. به منظور غنی سازی ۱۰ گرم از نمونه های مدفوع به ۲۲۵ میلی-

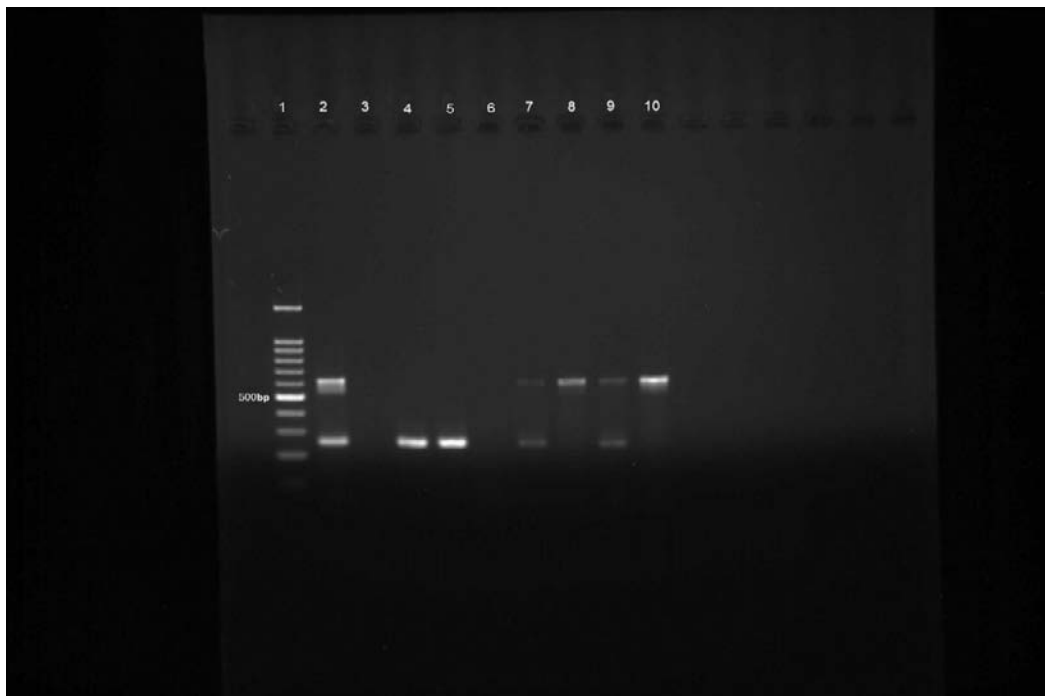
دقیقه (واسرشت سازی)، ۵۵ درجه سانتی گراد ۱ دقیقه (اتصال پرایمر)، ۷۲ درجه سانتی گراد ۱ دقیقه (گسترش پرایمر) و ۷۲ درجه سانتی گراد ۷ دقیقه (گسترش نهایی) با ۳۰ سیکل انجام شد. در این مطالعه از سویه استاندارد آزمایشگاهی *اشریشیا کلی* O157:H7 اخذ شده از دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران به عنوان کنترل مثبت و از آب مقطر به عنوان کنترل منفی استفاده شد. الکتروفورز محصولات PCR توسط دستگاه الکتروفورز (Padideh Nojen Pars, Iran) بر روی ژل آگاروز ۱٪ (Sigma, USA) و با استفاده از رنگ Safe Stain (SinaClon, Iran) انجام شد. ژل‌ها با استفاده از دستگاه ژل داگ (Syngene, England) مورد بررسی قرار گرفتند.

نتایج

بر اساس آزمون‌های باکتری شناسی از مجموعه نمونه‌های مورد مطالعه تعداد ۱۵ جدایه (۱۵ درصد) بر اساس ویژگی عدم تخمیر سوربیتول بر روی محیط SMAC به عنوان سروتیپ مشکوک به *اشریشیا کلی* O157:H7 شناسایی گردید. در ادامه کلیه جدایه‌های سوربیتول منفی جهت تشخیص نهایی *اشریشیا کلی* O157:H7 با استفاده از پرایمرهای اختصاصی به روش PCR چندگانه مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج نشان داد از ۱۵ جدایه *اشریشیا کلی* سوربیتول منفی، تنها ۴ جدایه (۴ درصد) بطور همزمان واجد هر دو ژن O157 و H7 بودند که به عنوان *اشریشیا کلی* O157:H7 در نظر گرفته شدند و ۶ جدایه تنها واجد ژن H7 و ۲ جدایه تنها واجد ژن O157 و سه جدایه نیز فاقد هر دو ژن مذکور بودند (شکل ۱).

لیتر آب گوشت تریپتون سوی (TSB) (Merck, Germany) حاوی مکمل نوویوسین (۲۰ mg/l) (Merck, Germany) اضافه شد و به مدت ۲۴ ساعت در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد انکوبه گردید. نمونه‌های غنی شده بر روی محیط سوربیتول مک کانکی آگار (SMAC) (Merck, Germany) حاوی ۰/۰۵ میلی گرم در لیتر سفکسیم (Oxoid, UK) و ۲/۵ میلی گرم در لیتر تلوریت پتاسیم (Oxoid, UK) کشت داده شدند و پس از ۲۴ ساعت انکوبه کردن در دمای ۳۷ درجه سانتی-گراد، کلنی‌های سوربیتول منفی خالص سازی گردید (۱۹).

جهت بررسی حضور ژن‌های O157 و H7 در جدایه‌های سوربیتول منفی و تشخیص نهایی *اشریشیا کلی* O157:H7 از آزمون PCR چندگانه با استفاده از دو جفت پرایمر اختصاصی (جدول شماره ۱) (SinaClon, Iran) برای تشخیص ژن‌های *(rfb)O157* و *(flic)H7* استفاده گردید (۱۳، ۲۵). جهت استخراج DNA از کیت استخراج DNA ساخت شرکت سیناژن (Sinagen, Iran) استفاده شد. کمیت و کیفیت DNA استخراج شده به روش اسپکترومتری با طول موج ۲۶۰ نانومتر مورد ارزیابی قرار گرفت. نمونه‌های DNA استخراج شده تا زمان انجام PCR در فریزر ۲۰- درجه سانتی گراد نگهداری شدند. برای انجام آزمون PCR غلظت بهینه مواد به کار رفته در واکنش PCR در حجم ۲۵ میکرولیتر شامل ۹ میکرومولار ازمستمیکس (Ampliqon C, Denmark)، ۱ میکرومولار از هر پرایمر، ۲ میکروگرم DNA از هر نمونه و باقیمانده حجم آب استریل استفاده شد. آزمون PCR چندگانه با استفاده از دستگاه ترموسایکلر (Primus 96, Germany) با شرایط دمایی ۹۴ درجه سانتی گراد ۵ دقیقه (واسرشت سازی ابتدایی)، ۹۴ درجه سانتی گراد ۱

شکل ۱: نتایج الکتروفورز محصولات PCR: چاهک ۱: مارکر 100bp، چاهک ۲: کنترل مثبت/شریشیا کلی O157:H7، چاهک ۳: کنترل منفی، چاهک ۴ و ۵: نمونه های مثبت/شریشیا کلی واجد ژن O157، چاهک ۶: نمونه های منفی از نظر ژن O157 و H7، چاهک ۷ و ۹: نمونه های مثبت/شریشیا کلی واجد هر دو ژن O157 و H7، چاهک ۸ و ۱۰: نمونه های مثبت/شریشیا کلی واجد ژن H7

جدول شماره ۱: پرایمرهای ژن های O157 و H7 جهت تشخیص اشریشیا کلی O157:H7

نام پرایمر	توالی پرایمر 5' → 3'	اندازه (bp)	منابع
O ₁₅₇	F CGG ACA TCC ATGTGA TATGG	۲۵۹	۲۵
	R TTG CCT ATG TAC AGC TAA TCC		
H ₇	F GCGCTGTCGAGT TCT ATC GAGC	۶۲۵	۱۳
	R CAA CGG TGA CTTATCGC CA TTCC		

باشد، بیشتر بررسی ها و مطالعات موجود مربوط به آلودگی این دام ها و فرآورده های تهیه شده از آنها بوده است (۷، ۹، ۱۱، ۱۵). اگرچه اشریشیا کلی شیکاگوکسین زای گروه سرمی O157 (STEC O157) در جوجه های گوشتی، بوقلمون، کبوتر و پرندگان وحشی از قبیل مرغ نروزی، پرندگان دریایی و غاز گزارش شده است (۲۶). بررسی های انجام شده جهت تعیین میزان شیوع سروتپ اشریشیا کلی O157:H7 در گوشت لاشه و مدفوع پرندگان اهلی،

بحث و نتیجه گیری

باکتری اشریشیا کلی O157:H7 از جمله باکتری هایی است که در سال های اخیر توجه محققان و دست اندرکاران بهداشتی را به لحاظ بروز همه گیری هایی که داشته است، به خود معطوف نموده است. به طور کلی در کشورهای در حال توسعه پژوهش های وسیعی در مورد شیوع و بیماری زایی باکتری اشریشیا کلی O157:H7 در حیوانات صورت گرفته است. با توجه به اینکه مخزن اصلی اشریشیا کلی O157:H7 دام های اهلی نظیر گاو، گوسفند و محصولات غذایی آنها می-

اردک اهلی، مرغ مینا و باز) حامل سویه‌های STEC هستند (۱۸).

نتایج بررسی حاضر با بعضی از مطالعات انجام گرفته بر روی پرندگان زینتی در ایران و سایر کشورها متفاوت می‌باشد. در مطالعه طهماسبی و همکاران (۲۰۱۴) با بررسی ۲۵۶ نمونه مدفوعی از پرندگان زینتی (مرغ عشق، بلدرچین، بلبل، طوطی، مینا، سهره، مرغ بهشتی، طاووس و قرقاول) از نقاط مختلف شهر کرد، در هیچ کدام از نمونه‌های مورد بررسی شیریشیا کلی مشاهده نمودند (۳۴). نامبردگان در مطالعات جداگانه دیگر که بر روی ۱۸۰ نمونه مدفوع پرندگان زینتی یزد (۱۵۰ نمونه قناری، ۳۰ نمونه مرغ عشق) و ۸۰ نمونه مدفوع کبوتر خانگی در شهر کرد داشتند، عدم وجود سروتیپ شیریشیا کلی O157:H7 را دریافتند (۳۲، ۳۳). مطالعه مورابیتو و همکاران (۲۰۰۱) در ایتالیا بر روی ۶۴۹ نمونه مدفوع کبوتر نشان داد که ۷۰ نمونه واجد سویه‌های شیکاگوکسینزای شیریشیا کلی هستند اما سروتیپ شیریشیا کلی O157:H7 در هیچ کدام از نمونه‌های مورد بررسی یافت نگردید (۲۴). از علل عدم آلودگی به سروتیپ شیریشیا کلی O157:H7 در مطالعات فوق شاید بتوان به سطح مطلوب بهداشتی، وضعیت تغذیه‌ای و محیط زندگی در کبوترهای خانگی در مقایسه با سایر پرندگان زینتی اشاره کرد که خود باعث تفاوت در نتایج حاصله می‌گردد.

بیشترین بررسی‌ها در خصوص میزان آلودگی شترمرغ با شیریشیا کلی و مقاومت میکروبی این جدایه‌ها در مناطق مختلف جغرافیایی ایران و سایر کشورها بر روی تخم این پرنده صورت پذیرفته است. (۶، ۱۰، ۱۶، ۲۲، ۲۹). تاکنون در ایران هیچ گونه بررسی در خصوص میزان آلودگی مدفوع مزارع پرورشی شترمرغ به شیریشیا کلی O157:H7 صورت نگرفته است. مطالعه حاضر اولین

وحشی و زینتی در ایران و سایر کشورها نتایج متفاوتی نشان می‌دهد.

آکایا و همکاران (۲۰۰۶) در ترکیه میزان آلودگی لاشه به شیریشیا کلی O157:H7 را در ۱۹۰ نمونه گوشت طیور ۱/۰۵ درصد گزارش نمودند (۱). در پژوهش رحیمی و همکاران (۲۰۱۰) بر روی گوشت بوقلمون در اصفهان، از مجموع ۲۴۰ نمونه مورد بررسی با انجام تست‌های کشت و بیوشیمیایی، میزان آلودگی نمونه‌ها به شیریشیا کلی O157:H7 (۲/۲۴ درصد) گزارش گردید که پس از انجام PCR تنها (۵/۸ درصد) از نمونه‌های مورد مطالعه به عنوان نمونه‌های آلوده به شیریشیا کلی O157:H7 شناخته شدند (۲۸). در بررسی ژائو و همکاران (۲۰۰۱) که بر روی ۲۱۲ نمونه گوشت مرغ و ۱۹۴ نمونه گوشت بوقلمون در سطح ۵۹ سوپر مارکت شهر واشنگتن صورت پذیرفته است میزان آلودگی به شیریشیا کلی بترتیب ۳۸/۷ و ۱۱/۹ درصد اعلام گردید لیکن در هیچکدام از نمونه‌های مورد مطالعه سویه‌های شیکاگوکسینزا نظیر شیریشیا کلی O157:H7 یافت نمودند (۳۵). مطالعه سانتانیلو و همکاران (۲۰۰۷) بر روی ۵۰۴ نمونه سواپ کلواک کبوتر در شهر ناپولی ایتالیا نشان داد که تنها ۴ نمونه (۰/۷ درصد) به شیریشیا کلی O157:H7 آلوده هستند (۳۰). همچنین شر و همکاران (۱۹۹۸) از ۹۹ پرنده‌ی مورد بررسی در ایالت ویسکانسین آمریکا تنها در یک کبوتر آلودگی به این سروتیپ یافتند (۳۱). کوچک-زاده و همکاران (۲۰۱۵) طی یک بررسی به منظور تعیین میزان شیوع سویه‌های شیکاگوکسینزای شیریشیا کلی (STEC) بر روی ۶۵۷ جدایه شیریشیا کلی که از ۲۱۹ پرنده متعلق به ۳۸ گونه مختلف جداسازی شده بود، دریافتند ۱/۸ درصد پرندگان مورد مطالعه (غاز و

با توجه به اینکه بیشترین حضور اشریشیاکلی O157:H7 در مدفوع بوده و از این طریق می‌تواند باعث آلودگی سطح لاشه و گوشت دامها طی مراحل کشتار شود، به همین دلیل رعایت اصول بهداشت به همراه پایش دوره‌ای و منظم باکتری در کلیه مراحل نگهداری، پرورش و کشتار خطر ابتلا به عفونت‌های ناشی از اشریشیاکلی O157:H7 را در سطح جامعه کاهش می‌دهد.

تشکر و قدردانی

این پژوهش برگرفته از پایان نامه دانشجویی مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته باکتری شناسی می‌باشد لذا نویسندگان از مساعدت و همکاری معاونت پژوهشی دانشگاه لرستان تشکر و قدردانی می‌نمایند.

References

- 1- Akkaya, L., Atabay, H.I., Kenar, B., Alisarli, M. (2006). Prevalence of verotoxigenic *E. coli* O157:H7 on chicken carcasses sold in Turkey. *Bulletin of the Veterinary Institute in Pulawy*. **50**: 513-516.
- 2- Alexander, E. R., Boase, J., Davis, M., Kirchner, L., Osaki, C., Tanino, T., Samadpour, M., Tarr, P., Goldoft, M., Lankford, S., Kobayashi, J., Stehr-Green, P., Bradley, P., Hinton, B., Tighe, P., Pearson, B., Flores, G.R., Abbott, S., Bryant, R., Werner, S.B. and Vugi, D.J. (1995). *Escherichia coli* O157:H7 outbreak linked to commercially distributed dry-cured salami—Washington and California. *Morbidity and Mortality Weekly Report*. **44**: 157-159.
- 3- Badouei, M.A., ZahraeiSalehi, T., RabbaniKhorasgani, M., Tadjbakhsh, H., NikbakhtBrujeni, G. (2010). Occurrence and characterization of enterohaemorrhagic *Escherichia coli* isolates from diarrhoeic calves. *Comparative Clinical Pathology*. **19**: 295-300.
- 4- Besser, R. E., Lett, S.M., Weber, J.T., Doyle, M.P., Barrett, T.J., Wells, J.G and Griffin, P.M. (1993). An outbreak of diarrhea and hemolytic uremic syndrome

گزارش از وضعیت آلودگی مدفوع شتر مرغ به اشریشیاکلی O157:H7 در استان لرستان و ایران می‌باشد. بررسی حاضر نشان داد تنها ۴ جدایه (۴ درصد) در نمونه‌های مورد بررسی به عنوان اشریشیاکلی O157:H7 شناسایی شدند. طی مطالعه‌ای در باغ وحش عراق حمزه و همکاران (۲۰۱۳) میزان آلودگی نمونه مدفوع شتر مرغ را به اشریشیاکلی O157:H7 با استفاده از کشت و سروتایپینگ، ۶۶/۷٪ (۳ مورد از ۹ نمونه) اعلام کردند (۱۴) که با بررسی حاضر بدلیل تعداد کم نمونه‌ها، فصل نمونه‌گیری، روش بررسی و نیز تفاوت منطقه جغرافیایی همخوانی ندارد. مطالعه نامبردگان در ماه‌های خرداد و تیر (فصول گرم سال) انجام گرفته است و این در حالی است که بررسی حاضر در فصل بهار که سردتر است صورت پذیرفته است. بررسی‌ها نشان داده است که نوعی شیوع فصلی در رابطه با دفع مدفوعی اشریشیاکلی O157:H7 وجود دارد و حیوانات در فصول گرم سال، ارگانسیم را بیشتر دفع می‌نمایند (۱۲).

مطالعه لی و همکاران در سال ۲۰۰۱ در ایالت‌های ایندیانا و اوهایو ایالات متحده آمریکا که جهت تعیین میزان آلودگی لاشه شتر مرغ به اشریشیاکلی O157:H7 و سالمونلا انجام گرفت، نشان داد که هیچکدام از لاشه‌ها به اشریشیاکلی O157:H7 آلوده نمی‌باشند (۲۰). از دلایل اختلاف با مطالعه حاضر نیز می‌توان به نوع نمونه، روش بررسی و منطقه جغرافیایی اشاره کرد. بررسی فوق به جداسازی این ارگانسیم در لاشه شتر مرغ پرداخته است در صورتی که بیشترین حضور اشریشیاکلی O157:H7 در مدفوع می‌باشد. احتمالاً در بررسی فوق مراحل نگهداری و حمل و نقل رعایت اصول بهداشت صورت گرفته و در کاهش آلودگی مؤثر بوده است.

- 14- Hamzah, A.M., Hussein, A.M., Khalef, J.M. (2013). Isolation of *Escherichia coli* O157:H7 Strain from Fecal Samples of Zoo Animal. *The Scientific World Journal*. doi:10.1155/2013/843968.
- 15- Heuvelink, A. E., Van den Biggelaar, F. L. A. M., Zwartkruis-Nahuis, J. T. M., Herbes, R. G., Huyben, R., Nagelkerke, N., et al. (1998). Occurrence of verocytotoxin-Producing *Escherichia coli* O157 on Dutch dairy farms. *Journal of Clinical Microbiology*. **36**:3480–3487.
- 16- Jahantigh, M. (2010). Bacteriological study of dead in- shell embryos of ostrich. *Iranian Journal of Veterinary Research*. **11**:88-90.
- 17- Kargar, M and Homayoon, M. (2010). Outbreaks of infection sources and antibiotic resistance in EHEC strains among children under 5 years old in Marvdasht. *Medical Sciences Journal of Islamic Azad University Tehran Medical Branch*. **19**:268-273.
- 18- Koochakzadeh, A., AskariBadouei, M., ZahraeiSalehi, T., Aghasharif, S., Soltani, M., and Ehsan, M. (2015). Prevalence of shiga toxin-producing and enteropathogenic *Escherichia coli* in wild and pet birds in Iran. *Revista Brasileira de Ciência Avícola*. **17**, 445–450.
- 19- Lee, J.H., Choi, S.J. (2006). Isolation and characteristics of sorbitol fermenting *Escherichia coli* O157 strains from cattle. *Microbes and Infection*. **8**:2021-26.
- 20- Ley, E.C., Morishita, T.Y., Brisker, T., Harr, B.S. (2001). Prevalence of Salmonella, Campylobacter, and *Escherichia coli* on ostrich carcasses and the susceptibility of Ostrich- origin *E. Coli* isolates to various antibiotics. *Avian Diseases*. **45**:696-700.
- 21- Lim, J.Y., Yoon, J.W., Hovde, C.H. (2010). A Brief Overview of *Escherichia coli* O157:H7 and Its Plasmid O157. *Journal of Microbiology and Biotechnology*. **20**: 5–14.
- 22- Mohamadi, E., Alizade, H., Askari, N., Salehi, M., Porjafarian, M., Ghanbarpour, R. (2014). Antibiotic Resistance Profile in Relation to Phylogenetic Background in *Escherichia coli* Isolated From Fecal Samples of Healthy Ostrich. *International Journal of Enteric Pathogens*. **3**: e25366.
- from *Escherichia coli* O157:H7 in fresh-pressed apple cider. *Journal of the American Medical Association*. **269**:2217–2220.
- 5- Boyce, T., Swerdlow, D.L and Griffin, P.M. (1995). *Escherichia coli* O₁₅₇: H₇ and the Hemolytic Uremic Syndrome. *New England Journal of Medicine*. **333**:364-368.
- 6- Cabassi, C.S., Taddei, S., Predari, G., Galvani, G., Ghidini, F., Schiano, E., et al. (2004). Bacteriologic findings in ostrich (*Struthiocamelus*) egges from farms with reproductive failures. *Avian Diseases*. **48**:716-722.
- 7- Callaway, T.R., Elder, R.O., Keen, J.E., Anderson, R.C., Nisbet, D.J. (2003). Forage Feeding to Reduce Preharvest *Escherichia coli* populations in Cattle, a Review. *Journal of Dairy Science*. **86**: 825-60.
- 8- Chauret, C (2011). Survival and control of *Escherichia coli* O157:H7 in foods, beverages, soil and water. *Virulence*. **2**:593-601.
- 9- Cliver, D.O., Rieman H.P. (2002). Foodborne Disease. 2nd ed.; Great Britain, Academic Press: 90-100.
- 10- Deeming, D. C. (1996). Microbial spoilage of ostrich (*Struthiocamelus*) egges. *British Poultry Science*. **37**:689-693.
- 11- Dontorou, C., Papadopoulou, C., Filioussis, G., Economou, V., Apostolou, I., Zakkas, G., et al. (2003). Isolation of *Escherichia coli* O157:H7 from foods in Greece. *International Journal of Food Microbiology*. **82**: 273-9.
- 12- Farrokh, C., Jordan, K., Auvray, F., Glass, K., Oppegard, H., Raynaud, S., Thevenot, D., Condron, R., De Reu, K., Govaris, A., Heggum, K., Heyndrickx, M., Hummerjohann, J., Lindsay, D., Miszczycha, S., Moussiégt, S., Verstraete, K., Cerf, O. (2013). Review of Shiga-toxin-producing *Escherichia coli* (STEC) and their significance in dairy production. *International Journal of Food Microbiology*. **162**:190–212.
- 13- Ganon, V.P., D' Souza, S., Graham, T., King, R.K., Red, S. (1997). Use of the flagellar *H7* genes as a target in multiplex PCR assay and improved specificity in identification of enterohemorrhagic *E. coli* strains. *Journal of Clinical Microbiology*. **35**: 656-662.

- Farms in Wisconsin. *Applied and Environmental Microbiology*. **164**: 390-99.
- 32- Tahmasby, H., Momtaz, H., Salehi, N., RafieeDolatabadi, M., Yektaneh, F. (2011). Prevalence of *Escherichia Coli* O157:H7 in pet birds in Yazd, Iran. *Pajouhandeh*. **16**: 252-5.
- 33- Tahmasby, H., Momtaz, H., RafieeDolatabadi, M., Barati, S., Mehrabian, S., Jaffari, M., Khosravi, M., Ghasemi, M., Ahmadi, S.V. (2012). Detection of *Escherichia coli* O157:H7 by PCR and evaluation of resistance to beta-lactam antibiotics in *Escherichia coli* isolated from pigeons in Shahrekord, Iran. *Veterinary Journal of (Pajouhesh&Sazandegi)*. **99**: 8-14.
- 34- Tahmasby, H., Barati, S., Momtaz, H., RafieeDolatabadi, M., Ghasemi, M., Ahmadi, S.V., Mehrabian, S. (2013). An Investigation of beta-lactam antibiotics resistance in *Escherichia coli* isolates and molecular detection of *Escherichia coli* O157:H7 in cage birds from Shahrekord, Iran. *Biological Journal of Microorganism*. **3**: 33-44.
- 35- Zhao, C., Ge, B., De Villena, J., Sudler, R., Yeh, E., Zhao, S., White, D.G., Wagner, D., Meng, J. (2001). Prevalence of *Campylobacter spp.*, *Escherichia coli*, and *Salmonella* serovars in retail chicken, turkey, pork, and beef from the greater Washington, D.C., area. *Applied and Environmental Microbiology*. **67**: 5431-5436.
- 23- Montville, T.J., Matthews, K.R. (2005). Food Microbiology, an Introduction. Washington DC, ASM Press: 111- 126.
- 24- Morabito S, Dell’Omo G, Agrimi U, Schmidt H, Karch H, Cheasty T, Caprioli A. (2001) Detection and characterization of Shiga toxin-producing *Escherichia coli* in feral pigeons. *Veterinary Microbiology*. **82**: 275-283.
- 25- Paton, A.W., Paton, J.C. (1998). Detection and characterization of shiga toxigenic *Escherichia coli* by using multiplex PCR assays for *stx1*, *stx2*, *eaeA*, enterohemorrhagic *E. coli* hlyA, *rfbO*₁₁₁, and *rfbO*₁₅₇. *Journal of Clinical Microbiology* **36**: 598-602.
- 26- Persad, A., LeJeune, J. (2014). Animal Reservoirs of Shiga Toxin-Producing *Escherichia coli*. *Microbiology Spectrum* **2**: EHEC-0027-2014. doi:10.1128/microbiolspec.EHEC-0027-2014
- 27- Rabatsky-Her, T., Dingman, D., Marcus, R., Howard, R., Kinney, A., Mshar, P. (2002). Deer Meat as the Source for a Sporadic Case of *Escherichia coli* O157:H7 Infection, Connecticut. *Emerging Infectious Diseases* **8**: 525-527.
- 28- Rahimi, E., Momtaz, H., Dousti, A., Jazayeri, K., Mahmoudi, R. (2010). Detection of contamination of turkey meat to *Escherichia coli* O157:H7 and *Listeria Monocytogenes* by cultural and PCR methods. *Iranian Veterinary Journal*. **5**: 20-26.
- 29- RezaeiFar, A., Peighambari, S.M., Sadrzadeh, A., AskariBadouei, M. (2013). Bacterial contamination of dead-in-shell embryos in ostrich hatcheries and antimicrobial resistance patterns of isolated *Escherichia coli*. *Iranian Journal of Veterinary Medicine*. **7**: 169-75.
- 30- Santaniello, A., Gargiulo, A., Borrelli, L., Dipineto, L., Cuomo, A., Sensale, M., et al. (2007). Survey of Shiga toxin-producing *Escherichia coli* O157:H7 in urban pigeons (*Columbalivia*) in the city of Napoli, Italy. *Italian Journal of Animal Science*. **6**: 313-16.
- 31- Shere, J.A., Bartlett, K.J., Kaspar, C.W. (1998). Longitudinal Study of *Escherichia coli* O157:H7 Dissemination on Four Dairy

Isolation and Frequency of *Escherichia coli* O157:H7 from Fecal Samples of Lorestan Ostrich Farms using Culture and Multiplex PCR

Asadi, S¹; Shams, N.^{2*}; Nayebaghaee, S.M³

1. MSc in Microbiology, Faculty of Veterinary Medicine, Lorestan University, Khorram-Abad, Iran

2. Assistant professor, Department of Pathobiology, Faculty of Veterinary Medicine, Lorestan University, Khorramabad, Iran

3. PhD student of Microbiology, Department of Pathobiology, Faculty of Veterinary Medicine, Uremia University, Iran

Received Date: 23 February 2017

Accepted Date: 22 May 2017

Abstract: *E. coli* O157:H7 is recognized globally as an important cause of diarrhea, hemorrhagic colitis (HC) and haemolytic uremic syndrome (HUS) in humans. The main and natural reservoirs of *E. coli* O157:H7 are feces of domestic and wild animals, which shed the bacteria with their feces into the environment. The aim of the present study was to isolation and the prevalence determination of *E. coli* O157:H7 in fecal samples of ostrich farms using culture and multiplex PCR in Lorestan province. In this cross sectional study, at all 100 fecal samples of ostrich were collected during March to May 2015. A 10-g of fecal sample was added to 90 ml of Trypticase soya broth containing novobiocin and all of enrichment samples were cultured on selective sorbitol Macconkey agar plates supplemented with Cefixime and tellurite (CT-SMAC) for screening test. All nonsorbitol fermenting isolates were evaluated to multiplex PCR using specific primers. From 100 fecal samples, after enrichment and selective plating, 15 (15%) nonsorbitol fermenting were isolated, but only 4 (4%) isolates were identified as *E. coli* O157:H7 using multiplex PCR. The present study is the first report on isolation of *E. coli* O157:H7 from ostrich feces sample in Iran. This study shows the importance of ostrich fecal as a reservoir of *E. coli* O157:H7.

Keywords: Isolation, Prevalence, *E. coli* O157:H7, Ostrich, Feces.

*Corresponding author: Shams, N.

Address: Department of Pathobiology, Faculty of Veterinary Medicine, Lorestan University, Khorramabad, Iran. Tel: +9866-33120109

Email: nematshams1386@yahoo.com